

KULTURHISTORISKT YTTRANDE - RÖNNINGE 1:10

Uppdraget

WSPs kulturmiljögrupp har fått i uppdrag att i samband med ett inventeringsarbete inom tre olika detaljplaner i Rönninge att även göra en första enkel bedömning av en ekonomibyggnads-kulturhistoriska värde inom Rönninge gård.

Metod

Bebyggelsen har klassificerats utifrån kommunens klassificeringsnivå: blå (kulturhistoriskt, ej klassad bebyggelse), grön (kulturhistoriskt intressant eller ur miljösynpunkt viktig bebyggelse), gul (kulturhistoriskt värdefull bebyggelse) samt röd (omistlig bebyggelse). WSP har gjort en tolkning och precisering av kommunens klassificeringsnivåer, se sid 8-9

Den kulturhistoriska värderingen är gjord utifrån Riksantikvarieämbetets *Plattform för Kulturhistorisk värdering och urval*.

Kommunens klassificering av kulturmiljö

- Kulturhistoriskt, ej klassad bebyggelse
- Kulturhistorisk intressant, eller ur miljösynpunkt viktig bebyggelse
- Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse
- Omistlig bebyggelse

UPPDRAGSNAMN

Rönninge kulturmiljöinventering

UPPDRAGSNUMMER

10305813

DATUM

2020-07-03

ÄNDRINGSDATUM

--

GRANSKAD AV

Emil Bergstén
2020-07-06

BESTÄLLARE

Salems kommun

Kontakt:

Johanna Henningsson

johen@salem.se

UPPDRAGSANSVARIG

Emil Bergstén Lilja

Bebyggelseantikvarie WSP

Certifierad sakkunnig KUL 2

HANDLÄGGARE/BIT. UPPDRAGSANSVARIG

Moa Andersson

Bebyggelseantikvarie WSP

Certifierad sakkunnig KUL 2

Rönninge kungsgård

RÖNNINGE 1:10

Rönninge Gårds väg 30

.....

Omistlig kulturmiljö

Motiv till bevarande

WSP bedömer att miljön som helhet är en omistlig miljö (RÖD enligt kommunens klassificeringsnivå). Detta då bebyggelsemiljön är synnerligen viktig på en lokal nivå för att Rönninges historiska kontext ska vara läsbar. Miljön är bärande för förståelsen av Rönninges tidiga historia.

Rönninge kungsgård som helhet med huvudbyggnad, flygelbyggnader samt intilliggande byggnader med omgivande park och rester efter kallmurar, äldre uppvuxna ädellövträd och frukträd utgör en helhetsmiljö som tydlig kan berätta om två skeden i Rönninges historiska utveckling. Dels tiden som agrar miljö då Rönninge helt dominerades av jordbruk fram till 1800-talets slut vidare berättelsen som kurort där Rönninge kungsgård blev föremål för vilohem.

Berättelsen om den agrara miljön och epoken är mycket tydligt läsbar bland annat genom bevarade ekonomibyggnad och inntilliggande öppen ängsmark. Dessa element visar på ett mycket pedagogiskt och tydligt sätt om platsens historiska användning som gård. Vidare visar sammantaget bebyggelsen på en traditionell byggnadstradition med en mycket bevarad karaktär.

Uthuset visar tydligt på arkitektur som var typiskt för ekonomibyggnaden från 1900-talets första hälft. Där byggnaden har en välbevarad karaktär och läsbarheten som ekonomibyggnad. Byggnaden har under 1900-talet ändrats, renoverats och underhållits för att byggnadens ska kunna användas och nyttjas som ekonomibyggnad. Detta har inte inneburit att läsbarhet minskat eller att byggnadens bärande karaktärsdrag blivit svåra att utläsa.

Gällande motiv - kulturhistoriskt värde

Kulturhistoriskt särskilt värdefull

Stockholms läns museum har i sin rapport 2017:08 gjort följande bedömning av ladugårdens och Rönninge kungsgårds sammantagna kulturhistoriska värde.

Utdrag ur bedömningen*:

Ladugården från sent 1800-tal/tidigt 1900-tal är av betydelse för förståelsen av gårdens historia och tidigare funktion.

Rönninge gård har sammantaget ett högt kulturhistoriskt värde och gårdsanläggningen som helhet är mycket värdefull för förståelsen av Rönninges äldre historia och karaktär.

* Bedömningen i sin helhet se sida 40 i rapport 2017:08 - Stockholms läns museum.

Sammantaget görs bedömningen att miljön som helhet är unik i Rönninge samhälle och enda resten av Rönninges tidigare berättelse som jordbruksbygd där helhetsmiljön är bevarad och alla komponenter går att utläsa från manngårdsbyggnad, ekonomibyggnad och omgivande odlingslandskap.

Uthuset är en bärande del av miljöns kulturhistoriska värde. Kopplingen inom gårdsanläggningen och dess olika byggnader samt kopplingen mellan anläggningen till omgivande ängsmark är därför omistlig för att det sammantagna kulturhistoriska värdet ska bestå.

Kulturhistoriskt värdefull helhetsmiljö

Värdefulla vyer och kulturhistoriska samband både funktionellt och visuellt.

Kulturhistoriskt värdefull kärnmiljö - Rönninge kungsgård

Ekonomibyggnaden - Uthuset

Miljön är bland annat känslig för:

- Miljön är som helhet känslig för tillägg som bidrar att kulturmiljöns läsbarhet minskar.
- Miljön är som helhet känslig för att byggnader rivs. Där ekonomibyggnaden är en bärande del av förståelsen av miljön som en agrar miljö.
- Värdebärande vyer och kulturhistoriska funktionella och visuella samband är känsliga för att dessa bryts genom nya tillägg som frångår miljöns bärande karaktärsdrag och kulturhistoriska värde.
- Miljön har potential att stärkas genom att ekonomibyggnaden används och ängs- och hagmark åter används för exempelvis djurhållning i liten skala.

Helhetsmiljön

1

1. Manngårdsbyggnad och flygelbyggnader som vetter mot parken med vidare vy ut över den öppna ängsmarken.
2. Den öppna ängsmarken med direkt koppling till gårdsmiljön och sjön Flaten.
3. Ekonomibygnad från första hälften av 1900-talet med fasad i trä målad med röd slamfärg. Snickerier är vitmålade kring fönster av varierande utformning. Sadeltak täckt med taktegel. Dörrar och portar målade i en mörk nyans. Byggnaden har ett karaktäristiskt utseende för en äldre brukad ekonomibygnad. Byggnaden har fungerat som stall, men synes idag stå oanvänd, där omgivande tidigare plan idag växer igen.

2

Ekonomibyggnad -Uthus

3

Kontaktperson
Moa Andersson
moa.andersson@wsp.com
tel +46 10 722 99 12

WSP Sverige AB Kulturmiljögruppen
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
T: +46 10 7225000
Fax: +46 10 7228793

WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm

www.wsp.com

wsp